

RZECZPOSPOLITA POLSKA

Rzecznik Praw Dziecka

Marek Michalak

ZSS.422.2.2018.JW

Warszawa, 16 stycznia 2018 roku

**Pan
Robert Mamątow
Przewodniczący Komisji Praw
Człowieka, Praworządności i Petycji
Senat Rzeczypospolitej Polskiej**

w odpowiedzi na pismo z 6 grudnia 2017 r., znak: BPS/KPCPP-0330-186/17, poniżej przedstawiam opinię Rzecznika Praw Dziecka do petycji w sprawie podjęcia inicjatywy ustawodawczej dotyczącej „uchwalenia przepisów informujących o szkodliwości alkoholu dla dziecka w łonie matki” (P9-36/17).

W Polsce, co roku rodzi się kilka tysięcy dzieci z zaburzeniami spowodowanymi spożywaniem alkoholu przez matki w okresie ciąży. Dzieci te są bezbronne wobec braku skutecznych mechanizmów je chroniących. Do sięgania po alkohol podczas ciąży przyznaje się ok. 30 % kobiet. W ocenie Rzecznika Praw Dziecka, każde działanie, w tym zmiana przepisów prawa, która ma na celu ochronę dzieci przed nieodpowiedzialnym zachowaniem matek w okresie ciąży, jest propozycją w dobrym kierunku.

Rzecznik, w wystąpieniach generalnych kierowanych do Ministra Zdrowia, Ministra Sprawiedliwości i Ministra Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej¹, zwracał się o podjęcie zintegrowanych i wielopłaszczyznowych działań, mających na celu zabezpieczenie szeroko pojętego dobra dziecka zagrożonego utratą zdrowia lub życia na skutek spożywania alkoholu przez jego matkę. Działania interwencyjne, profilaktyczne i edukacyjne podjęte dotychczas przez wskazane resorty nie przełożyły się na wypracowanie skutecznych rozwiązań chroniących dziecko nienarodzone.

¹ Wystąpienia z 17 grudnia 2015 r., 24 sierpnia 206 r., 22 listopada 2017 r. znak ZSR.422.23.2015.MK

Zgodnie z Konstytucją Rzeczypospolitej Polskiej, Konwencją o prawach dziecka oraz innymi aktami prawnymi ochrona praw dziecka jest priorytetem a państwo ma obowiązek chronić dzieci, w tym dzieci jeszcze nieurodzone, rodzinę, macierzyństwo i rodzicielstwo. W związku z tym w ocenie Rzecznika Praw Dziecka istnieje konieczność podjęcia działań dla zabezpieczenia dziecka przed negatywnymi konsekwencjami zachowań podejmowanych przez kobiety w ciąży, polegających na piciu alkoholu, zażywaniu narkotyków lub innych substancji psychoaktywnych, które powodują trwałe uszkodzenie płodu. Z tego też względu Rzecznik Praw Dziecka 7 września 2017 r. wystąpił² do Prezydenta Rzeczypospolitej Polskiej z prośbą o rozważenie podjęcia inicjatywy ustawodawczej zmierzającej do prawnego uregulowania problemu używania alkoholu przez kobiety w ciąży, działające na szkodę zdrowia dzieci nieurodzonych.

Umieszczenie odpowiednich ostrzeżeń na opakowaniach napojów alkoholowych jest jednym ze sposobów przekazania społeczeństwu informacji o konsekwencjach spożywania alkoholu.

W ocenie Rzecznika Praw Dziecka, działania zmierzające do zachowania przez kobiety abstynencji w okresie ciąży, a tym samym zapobieżenie negatywnemu wpływowi alkoholu na rozwój płodu, mają istotne znaczenie informacyjne i edukacyjne dla ochrony życia i zdrowia dziecka, a także realizowanej przez państwo konstytucyjnej normy w zakresie ochrony praw dziecka. Ostrzeżenie umieszczone na butelkach wszystkich napojów alkoholowych wpłynie na podniesienie świadomości społeczeństwa, w szczególności kobiet w ciąży i ich rodzin, o szkodliwości spożywania alkoholu a także wpłynie profilaktycznie na otoczenie, które często nie reaguje lub wręcz zachęca kobiety do picia alkoholu.

Mając powyższe na uwadze, Rzecznik Praw Dziecka w pełni popiera petycję w sprawie podjęcia inicjatywy ustawodawczej dotyczącej uchwalenia przepisów informujących o szkodliwości picia alkoholu przez kobiety w okresie ciąży. Rozwiązanie to służy bowiem ochronie dobra dziecka.

W wyrażeniu zgodności
Marek Piński

² GAB.422.11.2017.AT